

Дергачова Г. М.
канд. екон. наук, старший викладач
ORCID ID: 0000-0003-4005-4452;
Смольникова В. Д.
студент ФММ
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»,
м. Київ, Україна

ВПЛИВ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ НА СТРАТЕГІЧНИЙ РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВ

1991 рік – Україна отримала незалежність, стала повністю самостійною державою, що можна назвати причиною курсу України до європейської інтеграції. Це можна пояснити тим, що Європа досить швидко розвивається як економічно, так і соціально, має прогресивні плани на майбутнє. Україна робила багато спроб вступу до європейської інтеграції, але остання, як ми знаємо, закінчилась майданом. Через початок військових дій та проблемами, які принесла війна, «вимушену паузу» довелося взяти вже європейській спільноті [1].

Але, як ми знаємо, 1 січня 2016 року набрала чинності умова поглибленої зони вільної торгівлі (ЗВТ) ЄС та України, що відкрила нам безмежну кількість шляхів розвитку. Для компаній України відкриється вільний спрощений доступ на ринки ЄС, скасуються ввізні мита на більшість імпортованих товарів, знизиться кількість шахрайства та контрабанди, посилений захист інтелектуальної власності і ще низка переваг [2].

Україна вже має досвід співпраці з ближчими сусідами, що є перевагою. Країна знаходить в центрі Європи та має добре розвинений транзитний потенціал, через що має можливість покращення конкурентних переваг національного продукту. Рух України в напрямку Євроінтеграції є основним шляхом економічного розвитку, тому стоїть в пріоритеті. Але що принесе інтеграція з ЄС саме для підприємств України?

До позитивних факторів євроінтеграції можна віднести те, що підприємства мають вільний доступ до найбільшого в світі ринку товарів і послуг. Працюючи з такими ринками наші підприємства мають змогу набувати досвід роботи компаній, що знаходяться в високорозвинених країнах, чим збільшують свою конкурентоспроможність і інвестиційну привабливість. Це, в свою чергу, дасть змогу модернізувати виробництво і переорієнтації сировинної економіки (в більшості) на високотехнологічну [3].

Одним з головних переваг, який отримає будь-яке підприємство, що вийшло на ринки ЄС є отримання знань і досвіду від більш розвинених підприємств. В ситуації компаній України, ми маємо справу з талановитими та розумними працівниками, яким не вистачає знань та кваліфікації, професійної освіти, щоб виробництво змогло отримати конкурентні переваги, виготовляючи інноваційні продукти, піднімаючи імідж країни та компанії та маючи для цього все необхідне.

Також слід зазначити, що при співпраці з ринками ЄС, українські підприємства будуть зобов'язані надавати такий товар, що відповідає всім стандартам і нормам європейського ринку. В силу цього, тим компаніям, які справді хочуть розвиватися в цьому напрямку буде необхідне повне реконструювання як технічного оснащення, так і вже давно неефективних методів управління. Підвищиться якість продукції, через що попит на неї стане рости. Це призведе до створення нових робочих місць [4].

Для експорту та імпорту товарів необхідна стійка економічна позиція країни та чіткість в регулюванні процесу перевезення. Євроінтеграція надає можливість створення ефективної системи регулювання мита, що спростить митні процедури держави за правилами ЄС, а також забезпечить захисну, фіскальну та регулюючу функції при експорті/імпорті товарів українських підприємств.

В наш час, через пандемію, постраждав малий бізнес. Але умови, що надає наша держава для початку здійснення підприємницької діяльності та її продовження, залишають очікувати кращого. При євроінтеграції малі підприємства розглядаються в Європейській Хартії, що націлена на підтримку і зацікавлена у «виживанні» малого бізнесу для покращення добробуту країни в цілому. Малі і середні підприємства займають вагомую частку у внесках до державного бюджету та є важливою складовою економічної системи. Тож при підтримці даного бізнесу та розгляді його з боку рушія та новатора, країну очікує економічне зростання.

Також при євроінтеграційних процесах зростає ймовірність активізації трансфертного ціноутворення в міжнародних компаніях. Тобто для українських підприємств зростатиме чистий грошовий потік від продажу власних товарів за кордоном і отримання з цього прибутку, що є більшим за прибуток від реалізації цього ж товару на ринку України. Це зумовлено різницею між курсами валют і ціни на товари та послуги в країнах ЄС є вищими за наші.

Ще одним позитивним впливом євроінтеграції на Україну є обов'язкові зміни в банківській системі. Наші підприємства майже ніколи не мають запасного варіанту розвитку подій при настанні, наприклад,

кризової ситуації у виробництві, оскільки отримання кредиту в нашій країні є дуже не вигідно. Відсоток, під який банки видають кредити підприємствам, неймовірно високий і в подальшому сума переплати за кредит становить 1/3 всієї суми. В той час, як кредити в країнах ЄС – це звична справа і підприємці завжди мають на увазі, що кредит їм допоможе.

Макроекономічне становище України вже досить довго знаходиться в перехідній стадії, що заважає рухатися далі. Євроінтеграція несе великий вплив на дану ситуацію, що несе як позитивні, так і негативні наслідки. Підприємства відчуваються дані зміни і з кожним нововведенням, спокійніше приймають рішення для прийняття його в систему власної діяльності. Це робить компанії гнучкими та орієнтованими на нове.

При накладанні усіх зовнішніх факторів: карантин, військові дії, через що кожне підприємство України несе затрати у вигляді воєнного збору, нестійка економічна ситуація в країні, можна побачити, що населення країни має досить низьку купівельну спроможність. Розглядаючи Євроінтеграцію не лише як економічний розвиток, а я допомогу в усіх аспектах життя, можна виділити високий соціальний та політичний розвиток європейських країн. Якщо наша країна візьме приклад з даних розвинених країн, то політична, економічна та соціальна ситуація почне стрімке покращення. Це принесе українським підприємствам прибуток через зростання купівельної можливості населення. Даний прибуток можна буде вкласти в розвиток власної діяльності.

З негативних сторін Євроінтеграції можна виділити втрати підприємствами робочої сили, яка з легкістю зможе від'їжджати на заробітки за кордон. Також, якщо порівнювати виробничі можливості українських підприємств та потужності зарубіжних, гостро видніється різниця в технологічних силах, а саме відставання розвитку українського виробництва на фоні втрати інтелектуально сильних працівників, заробітна плата яких є низькою і не співпадає з їх можливостями.

Варто не забути й про те, що при можливості вільної торгівлі країн ЄС в Україні, зростає ризик зниження вітчизняного покупця в українській продукції через великий вибір та більш якісну продукцію. Але вихід з даної ситуації є – розвиток українського виробника і зростання його конкурентоспроможності до рівня, при якому товари різних країн не будуть кращими за якістю.

З вищезазначеної проблеми випливає ще одна – збільшення впливу транснаціональних компаній на економіку нашої країни. Це зменшить грошові потоки підприємства, або просто не дасть можливості компаніям виходити на нові ринки та переформує ринки їх діяльності. Великі компанії перекриють можливість успішної діяльності українських та, навіть, можуть стати монополістами в даній галузі, витіснивши менші підприємства.

У висновку варто зазначити, що Євроінтеграція дає великий поштовх для вітчизняних виробників, оскільки рух – це життя. В умовах Євроінтеграції кожне підприємство, яке бажає не функціонувати на розвинутому і повному конкурентів ринку, має бути готовим до значних змін як самому виробництві та технічному оснащенні, так і в управлінні даними процесами. В даній ситуації, якщо українські підприємства не почнуть модернізуватися і брати приклад з європейських компаній, вони зникнуть з ринку, оскільки їх витіснить більш розвинений конкурент, це має похвалити бізнес, надати йому можливості і шляхи розвитку. Головне те, що українські виробники зроблять для висновки щодо якості продукції, оскільки вона має відповідати усім технічним стандартам, або споживач не буде її купляти через велику кількість товарів-замінників більш високої якості. Звичайно, негативних наслідків Євроінтеграції не уникнути, українські ринки зазнають великих змін та багато підприємств не витримають такого тиску, але Євроінтеграція дасть можливості інноваційного та економічного розвитку, співпраці з розвиненими країнами ЄС, ріст експортного потенціалу та підвищення конкурентоспроможності наших підприємств у порівнянні з європейськими.

Література:

1. Вікіпедія «Європейська інтеграція». URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Європейська_інтеграція (дата звернення 01.04.2021)
2. Представництво України при Європейському Союзі «Зона вільної торгівлі між Україною та ЄС» URL: <https://ukraine-eu.mfa.gov.ua/posolstvo/torgovelo-ekonomichne-spivrobotnictvo-ukrayina-yes/zona-vilnoyi-torgivli-mizh-ukrayinoyu-ta-yes> (дата звернення 01.04.2021).
3. Стаття «Внутрішні й зовнішні аспекти Євроінтеграційної політики України» URL: http://academy.gov.ua/NMKD/library_nadu/Mater_konf_NADU/b0028be2-6815-428c-8c70-3c03e25b9552.pdf (дата звернення 01.04.2021).
4. Стаття «Особливості зовнішньоекономічної діяльності вітчизняних підприємств в умовах Євроінтеграції» URL: https://www.researchgate.net/publication/337301706_OSOBLIVOSTI_ZOVNISNOEKONOMICNOI_DIALNO_STI_VITCIZNANIH_PIDPRIEMSTV_V_UMOVAN_EVROINTEGRACII (дата звернення 01.04.2021).